

PROGRAMI ZA DJECU, MLADE I ODRASLE KNJIŽNICE I ČITAONICE „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA

Ida Gašpar, Maja Krulić Gačan, Danijela Petrić, Ljiljana Vugrinec
Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Hang Out: nova doza zabave

U okviru jednog od novijih programa knjižnice, *Hang Out: nova doza zabave*, kojem je cilj privući mlade korisnike u knjižnicu, održano je nekoliko radionica. Tijekom radionice *Probudi svoja osjetila*, mladi u dobi od 10 do 15 godina potaknuti su na razvoj taktilne, mirisne, okusne i prostorne percepcije, razvoj pozitivnog stava prema sebi te jačanje koncentracije. Tijekom radionice imali su priliku kušati četiri vrste različite hrane i napitka. Sve su to radili polako te s povezom na očima. Njihova čula bila su samim time izoštrana, a u fokusiranju pomogla im je i *mindfulness* meditacija. Cijela radionica bila je popraćena gitarom uživo. Ista voditeljica održala je i program *Opuštaonica*, kojem je tijekom vođene priče također cilj bio razvoj pozitivne slike o sebi, osnaživanje samopouzdanja i samopoštovanja. Djeca su na kraju dobila priliku, iznošenjem različitih iskustava i perspektiva, čuti različite doživljaje teksta bez obzira na slušanje iste priče. U blagdansko vrijeme održana je kreativna radionica *Kreiraj i ukrasi – Božić po tvom*, tijekom koje su polaznici programa šivali ukrase i prigodne poklone. Druženje je, osim kreativnosti i raznolikosti materijala, obilježilo povezivanje različitih generacija korisnika u ugodnoj atmosferi.

| *Probudi svoja osjetila*

#dobreknjige

U jesen 2024. prvi je put održan program *#dobreknjige* s ciljem poticanja čitanja iz užitka kod mladih, a osmišljen je po uzoru na primjer knjižnice Deichman Bjørvika u Oslu. Knjižničarke su posjetile 6. razred Osnovne škole „Braća Radić“ Koprivnica te učenicima, uz nekoliko zabavnih aktivnosti, predstavile desetak dječjih romana za čitanje u slobodno vrijeme. Dio učenika odlučio je posuditi preporučene naslove te su dobili zadatak samostalno vratiti knjige u knjižnicu. Prilikom vraćanja knjiga ostavljali su komentare o knjigama na oglasnoj ploči u Dječjem odjelu. Osim što su mladi potaknuti na čitanje knjiga u slobodno vrijeme, koja nije obvezna školska literatura, pozitivno je bilo što su neki nakon dugo vremena posjetili Dječji odjel te osvijestili koje sve usluge i građu narodna knjižnica nudi.

Festivali čitanja za djecu

| *Festivali čitanja*

Kako bi potaknuli užitek u čitanju kod djece i stvorili navike čitanja kod njih, koprivnička knjižnica tijekom godine organizira nekoliko festivala čitanja namijenjenih djeci. Kroz njih se nastoji u neformalnoj atmosferi povezati djecu, autore, knjige i knjižnice. U

festivalima sudjeluju obitelji, upoznaju se autori i njihove knjige, slušaju se priče, igra se, druži, istražuje dječja književnost i pripovijeda. Uz već postojeće festivale, *Festival čitanja u dječjim vrtićima* i *Uberi priču*, u 2024. godini održala su se dva nova festivala.

U lipnju uoči međunarodnog festivala folklor *Iz bakine škrinje*, u suradnji s Folklornim ansamblom Koprivnica, provodi se festival *Priče iz bakine škrinje*. Djeci i mladima nastoji se približiti narodna književnost, osobito zemalja uključenih u festival folklor. U lipnju 2024. godine upoznali su narodnu književnost Mađarske, Češke, Slovenije, Perua, Indije i Srbije. Pričama se prenosi mudrost, dobrota i univerzalne ljudske vrijednosti te važne životne lekcije.

U 2004. godini u Koprivnici se po prvi puta održao i festival slikovnice *Ovca u kutiji*. Gostovala su četiri autora u sedam vrtića i škola na oduševljenje svih sudionika. S puno smijeha, druženja i priča, djeca su slavila slikovnice, a poznata *Ovca u kutiji* i dalje će posjećivati naš grad. Može se zaključiti kako su knjige i festivali dobra kombinacija kojom djeca mogu zavoljeti knjigu i čitanje.

Kreiramo Dječji odjel Knjižnice uz UI

U okviru programa *Prototipiraonica za djecu*, u kojem se koristeći metodu *design thinking* traže rješenja izazova s kojima se susreću osnovnoškolci, pokušali smo kreirati i budući Dječji odjel knjižnice. U kreiranju koristili smo dostupne alate za generiranje fotografija uz pomoć umjetne inteligencije, prije svega *Gencraft*, *Canvu*, *UrbanistAI* i *Freepik*. Prije samog generiranja fotografija, promišljali smo što nam je sve potrebno u budućoj knjižnici i virtualno posjetili inspirativne prostore dječjih knjižnica. Da bismo dobili što preciznije fotografije budućih prostora, djeca su riječima opisivala prostore za bebe, djecu predškolske dobi, osnovnoškolce, mlade i prostor *makerspacea*. Ujedno su mogli unijeti fotografiju prostora koja im se sviđala u nekoj dječjoj knjižnici te je dodatno opisati prema svojim potrebama. Rezultati radionice su generirane fotografije željenih prostora, učenje o umjetnoj inteligenciji i alatima koji nam mogu pomoći da se kreativno izrazimo, ali i upoznavanje potreba korisnika koje se mogu u konačnici i realizirati u novom prostoru primjerenom njihovim potrebama.

Koprivničke knjigokućice

Tijekom 2023. godine osmišljena je reorganizacija projekta *Knjigokantica* s obzirom na to da su se prve postavljene s vremenom pohabale te ih je bilo potrebno zamijeniti novim, trajnijim kućicama. Novi projekt – *Koprivničke knjigokućice* realiziran je u 2024. godini zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva kulture i medija. Dvije nove koprivničke knjigokućice, kojima se i koprivnička Knjižnica pridružila Mreži malih slobodnih knjižnica Hrvatske, pokrenutoj 2021. godine, predate su na upotrebu građanima 13. 11. 2024. godine. U dogovoru s gradskim školama, postavljene su u

koprivničkim prigradskim naseljima Podolice - kod OŠ Podolice i u Starigradu - kod PŠ Starigrad (OŠ „Braća Radić” Koprivnica). Kućice novim knjigama puni koprivnički bibliobus svakih 15 dana prilikom dolaska na svoja redovna stajališta kod tih škola. Ranije je projekt naišao na vrlo pozitivne reakcije građana i cjelokupne javnosti. Korisnici su rado posuđivali knjige i slikovnice iz kantica, a građu za redovito punjenje „kantica“ te izmjenu njihovog sadržaja pripremali su knjižničari iz fonda otpisanih knjiga i viškova same Knjižnice te će tako nastaviti i u okviru ovog projekta. Vjerujemo da će i u ovom formatu izazvati pozitivne reakcije građana.

| Knjigokućice

Radionice medijske pismenosti za mlade

Mediji, informacije i njihovo vrednovanje samo su neke od važnih tema o kojima knjižničari nastoje educirati korisnike, a s obzirom na to da živimo u informacijski izazovnom vremenu, u vremenu infodemije kada je izrazito teško procijeniti kojim informacijama možemo vjerovati, a kojima ne, ovakve su edukacije potrebne i korisne.

U tjednu od 22. do 25. travnja 2024. godine Knjižnica i čitaonica „Fran Galović” Koprivnica obilježavala je Dane medijske pismenosti i Noć knjige nizom radionica za mlade. *Vjerujem/ne vjerujem* radionice su medijske pismenosti provedene u suradnji s Gimnazijom „Fran Galović” Koprivnica, Srednjom školom Koprivnica i Obrtničkom školom Koprivnica, a na pet održanih radionica sudjelovalo je više od sto učenika. Na radionicama učenici su imali priliku naučiti kako se u gomili informacija obraniti od pseudočinjenica, prepoznati potencijalne zamke, izbjeći manipulacije i vrednovati izvore informacija. Kroz brojne primjere naučili su razlikovati istinu od dezinformacija, malinformacija ili misinformacija, odnosno svega onoga što nazivamo „lažnim vijestima“ i što predstavlja informacijski poremećaj. Pokazali su da o medijima i informacijama znaju puno te su vrlo uspješno riješili postavljene zadatke.